
Agendapunt:	7
Onderwerp:	Kunsteducatie/De Muzerie periode 2008 - 2011
Commissie:	3-3-2008, nr. 7
Raadsvoorstel:	19-2-2008, nr. 221
Portefeuillehouder :	mw. G. Laarman-Hemstede
Beleidssterrein:	- Cultuur
Programma:	6. Cultuur, sport en recreatie
Ter inzage (o.m.) :	<ul style="list-style-type: none"> - Advies afdeling Welzijn en Onderwijs d.d 12 februari 2008 - Offerte van Scala Meppel - Verslaglegging gesprekken muziekverenigingen en andere contacten
Informant:	H. de Wilde E. h.dewilde@dalfsen.nl T. (0529) 488347

Voorstel:

1. Kennis te nemen van alternatieven voor het subsidiëren van het onderwijs kunsteducatie en de reacties op de suggesties die in dit kader zijn gedaan.
  2. Voor de periode 1 september 2008 t/m 31 augustus 2011 het onderwijs kunsteducatie af te nemen van De Muzerie te Zwolle, conform het bestaande beleid met inachtneming van de aanvullende voorwaarden zoals in dit voorstel zijn verwoord.
  3. Voor de periode 1 september t/m 31 december 2008 (betreffende het schooljaar 2008/2009) een extra bedrag beschikbaar stellen van € 26.667,-, mee te nemen bij de voorjaarsnota 2008. Voor de periode daarna het budget voor kunsteducatie van € 50.000,- te verhogen met een bedrag van € 30.000,- per jaar.
-

Inleiding:

Kunsteducatie is een onderdeel van het gemeentelijk Cultuurbeleid zoals dat is vastgelegd in de Cultuurnota. Kunsteducatie richt zich op het stimuleren van jongeren tot en met 17 jaar om onderwijs op dit gebied te volgen. Dit beleid is gericht op de volgende lessen.

- o Algemene Muzikale Vorming (AMV)
- o Muzieklessen
- o Hafabra
- o Beeldende kunst
- o Theater/Dans

De Muzerie verzorgt in Dalfsen al jaren een groot deel van het aanbod op het gebied van kunsteducatie. Overigens is de Muzerie daarin niet de enige aanbieder. Ook bijvoorbeeld koren, muziekverenigingen en particuliere docenten voorzien in deze behoefte. De Muzerie is echter wel een grote speler in deze regio; niet alleen in Dalfsen, maar ook in Zwolle, Hattem, Ommen en Hardenberg. In Dalfsen is het de enige instelling met een aanbod op alle genoemde deelgebieden van de kunsteducatie. Op de inhoud daarvan gaan we in dit kader niet verder in. Informatie daarover treft u aan in de achterliggende stukken.

In de meerjarenbegroting is voor kunsteducatie een bedrag van € 50.000,- opgenomen. De afgelopen jaren is dit steeds met incidentele middelen aangevuld. Voor het schooljaar 2007/2008 is een subsidie beschikbaar gesteld van € 80.000,-. Over de besteding daarvan zijn in een eenjarige overeenkomst met de Muzerie afspraken gemaakt. Op 31 augustus 2008 loopt de overeenkomst af.

Tijdens de behandeling van het voorstel voor de subsidiëring van De Muzerie voor het schooljaar 2007/2008 is discussie ontstaan over de invulling van de kunsteducatie in onze gemeente. Kritiek was er op de wijze waarop De Muzerie aan uw beleidswensen invulling geeft. Daarnaast kwam naar voren, dat er behoefte was om te praten over de inhoud van de kunsteducatie. Aansluitend hierop is op 10 september 2007 in de commissie gesproken over de inhoud van de kunsteducatie en over alternatieven voor de invulling hiervan door de Muzerie. Afgesproken is dat de aangedragen alternatieven verder uitgewerkt zouden worden.

Met dit voorstel komen wij aan de wensen vanuit de raad tegemoet. Het college is er echter op voorhand niet van overtuigd dat de Muzerie onvoldoende kwaliteit levert, of te duur zou zijn. Naar wij weten ligt de klanttevredenheid van de gebruikers op een zeer acceptabel niveau en bereiken ons ook weinig klachten (hoewel wij daar voor wat betreft de muziekverenigingen in Dalfsen verderop nog wel terugkomen). Dat beeld wordt bevestigd door de ervaringen van gemeenten in onze regio. Ook hebben wij uit onderzoeken niet de conclusie kunnen trekken dat de Muzerie veel duurder is dan vergelijkbare instellingen. Uit het onderzoek dat wij bij de voorbereiding van dit voorstel hebben gedaan, blijkt dat er instellingen zijn met lagere tarieven, maar de verschillen zijn niet substantieel.

Kortom, het onderzoeken van alternatieven komt, voor wat ons college betreft, niet voort uit onvrede met het aanbod en de prijs van de Muzerie. Wel vinden ook wij dat kunsteducatie, en in het bijzonder het muziekonderwijs, duur is. Hoewel wij weten dat de uitgaven voor kunsteducatie in onze gemeente op een relatief laag niveau liggen (in vergelijking met de andere gemeenten die bij de Muzerie zijn aangesloten), vinden we het een legitieme vraag of het niet anders, beter, of goedkoper kan.

In dit voorstel worden enkele alternatieven uitgewerkt en wordt ingegaan op de gemaakte opmerkingen en suggesties tijdens de commissievergadering van 10 september. Niet op alle alternatieven en suggesties zijn we even diep ingegaan. Wanneer ons na een korte beschouwing duidelijk werd dat een suggestie tot nog hogere kosten, of tot een kleiner bereik van de doelgroep zou leiden, hebben we die terzijde gelegd. Voor verdere achtergrondinformatie verwijzen we u naar de achterliggende stukken. Daarin zijn vele varianten uitgewerkt; niet tot in de finesses, maar meer als vingeroefeningen.

Op basis van onze bevindingen en afwegingen hebben we tenslotte een voorstel geformuleerd.

Uitwerking alternatieven

De volgende alternatieven voor het stimuleren van de jeugd voor het volgen van onderwijs kunsteducatie zijn onderzocht.

1. een andere professionele organisatie inschakelen voor kunsteducatie;
2. subsidiëring van individuele leerlingen/ouders;
3. oprichten van een nieuwe instelling voor Kunsteducatie in de gemeente.

Ad 1 Andere professionele organisatie

Voor dit alternatief hebben wij een offerte opgevraagd bij Scala te Meppel. Scala verricht op dit moment haar dienstverlening onder andere in de gemeente Staphorst. De belangrijkste conclusie is dat Scala in vergelijking met De Muzerie op jaarbasis € 13.000,- goedkoper zou kunnen zijn. De gegevens van Scala zijn in het ambtelijk advies afgezet tegen de gegevens van De Muzerie. Een belangrijk onderscheid is

daarnaast dat de organisaties verschillend omgaan met de lesgelddekking of ouderbijdragen. Het beleid voor de lesgelddekking heeft namelijk gevolgen voor de hoogte van de subsidie.

Bij de – door de bank genomen – lagere tarieven van Scala zijn echter wel de nodige kanttekeningen te plaatsen. Een aantal factoren is nog onzeker, zoals de eventuele hogere reiskosten voor docenten. Ook is het nog maar de vraag of bij geringe deelname, leerlingen niet naar (bijvoorbeeld) Meppel moeten reizen. Ook hebben we nog slechts een zeer globaal beeld van de kwaliteit van deze aanbieder. (Zie voor verdere informatie de achterliggende stukken).

Daarnaast is het nog allerm minst zeker dat wij van de Muzerie niet een claim zullen krijgen voor desintegratiekosten. En zelfs wanneer Dalfsen die op formele gronden niet zou hoeven betalen, dan zouden we daar onze buurgemeenten mee op. De basis voor de samenwerking van die gemeenten zou met het afhaken van Dalfsen toch al smaller worden en de overheadkosten hoger. Hoewel dit geen doorslaggevend argument hoeft te zijn, dienen we de gevolgen voor onze buurgemeenten wel bij de afweging te betrekken.

Ad 2 Subsidiëring van individuele leerlingen/ouders

Het is mogelijk gemeentelijk beleid vast stellen waardoor leerlingen/ouders een subsidie ontvangen voor het volgen van onderwijs kunsteducatie. Een dergelijke regeling krijgt gestalte in een subsidieverordening. In het ambtelijke advies is dit (hoewel nog niet in details) wat verder uitgewerkt en van een aantal varianten voorzien.

Het voordeel van zo'n subsidieregeling zou zijn dat er meer keuze ontstaat en dat gesubsidieerde kunsteducatie voor meer kinderen beschikbaar komt. Daar zouden dan eventueel ook de muziekverenigingen gebruik van kunnen maken.

Dat de subsidie breder ingezet kan worden is tegelijkertijd ook het nadeel. Want kinderen die nu bij een particuliere docent les hebben, krijgen dan (na te hebben voldaan aan een aantal voorwaarden) recht op subsidie. Voor hetzelfde totaalbedrag aan subsidie krijgen niet meer, maar juist minder kinderen les. Subsidiëren wat eerder ongesubsidieerd gebeurde, betekent dat er minder geld overblijft voor leerlingen die naar de muziekschool willen. Dit probleem zou alleen worden opgelost wanneer we er vanuit zouden kunnen gaan dat alle leerlingen bij een particuliere docent terecht kunnen en dat er voor iedereen een alternatief voor de Muzerie is. Dat lijkt nu beslist niet het geval te zijn. Wel nemen we aan dat er minder gebruik van de Muzerie gemaakt zal worden. Dit zou ertoe kunnen leiden dat de kosten per leerling hoger worden.

Verder moet bij dit alternatief rekening worden gehouden met een verschuiving van de administratieve lasten van de Muzerie naar de gemeente. Wij zullen zelf de aanvragen moeten behandelen, beschikkingen maken, controleren op gebruik en op gekwalificeerdheid van docenten, en met de ontvanger moeten afrekenen. Als college beschouwen we de uitvoering van zo'n regeling beslist niet als een kerntaak.

Ad 3 oprichten van een nieuwe instelling voor Kunsteducatie in de gemeente

In de achterliggende stukken kunt u lezen dat er met het Cultuurplatform en enkele particulieren contact is geweest over het oprichten van een nieuwe instelling voor kunsteducatie. De gedachte daarachter was dat met de inzet van particuliere docenten, plaatselijke verenigingen en vrijwilligers, er een voorziening voor kunsteducatie zou kunnen ontstaan met hechte lokale wortels en met een grotere bereik tegen minder kosten. Uit de besprekingen hierover is gebleken dat dit op dit moment geen haalbare kaart is. Dat neemt niet weg dat we open moeten blijven staan voor initiatieven uit de lokale gemeenschap en een nieuwe instelling op een dergelijke basis voor de toekomst niet uit moeten sluiten. Het college is echter van mening dat ook hier geen gemeentelijke kerntaak ligt en dat hier altijd van particulier initiatief sprake zal moeten zijn.

Overige suggesties en opmerkingen

In de vergadering van de raadscommissie van 10 september 2007 kwamen een aantal kanttekeningen en suggesties aan de orde, die bij de aanpak en de overwegingen kunnen worden betrokken. Een aantal daarvan is al in de vorige paragrafen meegenomen. Op de overige komen we hier terug.

Verhoging leeftijd tot 23 jaar

Een verhoging van de leeftijd behoort uiteraard tot de mogelijkheden, maar betekent wel een verruiming van de doelgroep. Het effect hiervan is een verhoging van het budget en/of een verlaging van de subsidie per leerling. Wat ons college betreft kan dit niet de bedoeling zijn en wij zijn daarom voor de handhaving van de huidige leeftijdsgrens.

Samenhang tussen cultuureducatie op de scholen (binnen- of buitenschools) en het beleid kunsteducatie

Het gemeentelijk beleid cultuureducatie stimuleert de scholen een beleidsplan op te stellen met daaraan gekoppeld een activiteitenprogramma. In de kernen Dalfsen, Nieuwleusen en Lemelerveld is inmiddels bereikt dat de scholen in dit kader samenwerken. Een beleidsplan opstellen en implementeren is ook hier geen gemakkelijke opgave gebleken, maar de scholen hebben een beleidsplan gerealiseerd. Vanuit de gemeente wordt verder gestimuleerd samen te werken met De Muzerie en de verenigingen. Dat gebeurt ook. De scholen zijn tevreden over de samenwerking met de Muzerie en hebben met ondersteuning van enkele muziekverenigingen al projecten gedraaid. Van deze samenwerking kan een wederzijdse versterking uitgaan.

Hoe kunnen hfabra wachtlijsten worden voorkomen

Uit onze besprekingen met de plaatselijke muziekverenigingen en de Muzerie komt een verschillend beeld naar voren over de contacten en samenwerking tussen de partijen. Waar de Muzerie meent dat er voldoende contact is, zijn de muziekverenigingen ontevreden, niet alleen over de aard en frequentie van het contact, maar ook over de mogelijkheden die de Muzerie biedt voor de muziekverenigingen. Zie ook hierover de achterliggende stukken.

Zou de conclusie zijn dat we met de Muzerie verder gaan (maar ook in het geval we voor een andere aanbieder kiezen), dan zullen we afspraken moeten maken over structureel overleg; eventueel in eerste instantie met deelname van de gemeente. Daarin zullen dan ook afspraken gemaakt moeten worden over het aantal hfabra-leerlingen dat per jaar gebruik kan maken van de Muzerie en over het wegwerken van wachtlijsten. Voor dat laatste zijn we nog altijd bereid om de extra middelen die door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld, in te zetten. Het betreft echter nadrukkelijk een eenmalig bedrag van € 15.000,-.

Subsidiemogelijkheden conform concept sportstimuleringsregeling

Op het eerste oog vinden we dit een creatieve en sympathieke suggestie. Met de sportstimuleringsregeling zijn goede ervaringen opgedaan; dus waarom niet een gelijksoortige regeling voor kunsteducatie? Bij een nadere beschouwing kwamen we toch teveel haken en ogen tegen.

Op de eerste plaats vergt het oefenen met een instrument veel meer tijd/les om te ontdekken of het instrument iets voor jou is, dan dat bij sporten het geval is. Het gaat bovendien om kleinere groepjes dan bij sport. Dit betekent dan tevens dat de kosten hiervan hoog op zullen lopen. Daarnaast moet worden opgemerkt dat in het kader van de AMV-lessen al iets dergelijks plaatsvindt.

Dit neemt niet weg, dat wanneer er vanuit het particulier initiatief (scholen, verenigingen, docenten) voorstellen zouden komen, we hier serieus naar willen kijken. Een nieuwe regeling met structurele extra subsidiemiddelen, raden wij echter af.

Subsidie voor talentjes

Het doel van de gemeentelijke subsidie is om een zo'n breed mogelijk groep leerlingen kennis te laten maken met verschillende vormen van kunsteducatie. Het separaat subsidiëren van talentjes past niet in dit beleid. Ook hier zou juist weer een kostenverhogend effect vanuit kunnen gaan. Het college is niet van plan hier extra middelen voor vrij te maken. Bovendien zijn er voor de echte talentjes ook andere mogelijkheden, zoals het kiezen van een muziekcarrière, eventueel via het conservatorium.

Toch willen we de mogelijkheden die er zijn voor de talentjes niet helemaal blokkeren. We willen dat doen door aan de ene kant een maximum van vier jaar gesubsidieerde les per leerling in te voeren (en daarmee meer leerlingen de kans op gesubsidieerde kunsteducatie te bieden), maar dat maximum niet toe te passen wanneer aan het begin van een schooljaar er geen wachtlijst is. Kortom de vrije plaatsen kunnen dan worden benut door de leerlingen die na de vier jaar nog verder gesubsidieerd les willen volgen.

Stand van zaken pilot samenwerking particulieren en De Muzerie

Over de pilot 'Samenwerking met Particulieren' kan het volgende worden meegedeeld. Er heeft afstemming plaatsgevonden met de branche van de kunsteducatie. Een subsidie aanvraag bij een landelijk fonds is echter afgewezen. Er zijn daarna gesprekken gestart met het ministerie en de provincie, die beide geïnteresseerd zijn. Dalfsen en Zwolle zullen het project wel moeten meefinancieren. Er is dus nog niet gestart met de uitvoering van het project.

Wanneer er zicht ontstaat op groen licht voor het project, dan zullen wij hierover afzonderlijk met een voorstel naar u toe komen. De verwachtingen moeten echter niet te hoog gespannen zijn; wij verwachten niet dat via zo'n pilot de kosten substantieel zullen dalen of het bereik substantieel zal toenemen.

Overwegingen en Advies

Hierboven hebben we u per onderwerp onze bevindingen en overwegingen weergegeven. We concluderen daar op de eerste plaats uit dat we nieuwe ontwikkelingen en initiatieven serieus moeten bekijken en zo mogelijk moeten faciliteren. We willen daarbij wel nogmaals aantekenen dat we hier voor de gemeente geen kerntaak zien weggelegd en zeker niet zelf de uitvoering van initiatieven ter hand zullen nemen. Een nieuwe structuur of instelling die met een lager tarief en/of met een hoger bereik dezelfde kwaliteit kan leveren als de huidige aanbieder, blijft uiteraard welkom en mag op onze steun rekenen.

Op dit moment zien we, alles overwegende, geen redelijk alternatief voor het aanbod van de Muzerie. We vinden het ook niet verstandig om vanwege een relatief beperkte kostenverlaging bij een andere aanbieder, nu een overstap te maken, met alle consequenties voor de huidige leerlingen en docenten van dien en zonder garanties van een nieuwe partij voor wat betreft prijs en kwaliteit.

We stellen u daarom voor om de kunsteducatie in zijn huidige omvang toch bij de Muzerie af te blijven nemen. Samen met gemeenten uit de regio houden we dan een kwalitatief goede voorziening in stand.

Ons college geeft er de voorkeur aan om dit voor een langere periode vast te leggen. Wij denken daarbij aan de periode 1 september 2008 t/m augustus 2011. Hoewel het niet onze voorkeur zou hebben (we willen de discussie over kunsteducatie ook een keer sluiten) zouden wij kunnen leven met een kortere periode.

Wel willen we daar richting Muzerie een aantal voorwaarden aan verbinden en deze in een nieuwe overeenkomst vastleggen:

- o Er worden afspraken gemaakt over periodiek overleg met de muziekverenigingen in Dalfsen.
- o Er worden jaarlijks, voorafgaand aan het nieuwe schooljaar, afspraken gemaakt over de dienstverlening aan de muziekverenigingen.

- o Leerlingen kunnen maximaal vier jaar les volgen met gemeentelijke subsidie, zolang er sprake is van een wachtlijst bij de Muzerie.
- o Wij willen dat, binnen redelijke randvoorwaarden, de pilot 'Samenwerking met Particulieren' wordt gestart.

De verdere invulling en uitvoering van deze afspraken wordt aan het college opgedragen.

Beleidskader en rol gemeente:

De gemeente voert op dit gebied autonoom beleid. De kaders van het beleid zijn vastgelegd in de cultuurnota.

Alternatieven:

Uw raad kan ervoor kiezen om alsnog uitgebreider onderzoek te doen op de diverse deelonderwerpen. Het college verwacht hier geen nieuwe inzichten van en hakt nu liever de knoop door.

Ook kan uw raad een lager budget voor de meerjarenbegroting vaststellen. In dat geval zullen wij met de Muzerie opnieuw in overleg gaan over het aanbod dat daarvoor kan worden gedaan.

Een nog verder reikend alternatief is de subsidiëring van de Muzerie volledig stop te zetten. Gelet op de gevolgen daarvan voor leerlingen, docenten en buurgemeenten, zouden we dat stellig ontraden.

Financieel kader:

Bij handhaving van het huidige beleid en met het afnemen van het huidige aanbod van de Muzerie, zullen extra middelen beschikbaar moeten komen.

In de meerjarenbegroting is een bedrag opgenomen van € 50.000,- voor kunsteducatie. Dit totale bedrag heeft al een bestemming gekregen voor de financiering van het onderwijs kunsteducatie voor de periode 1 januari t/m 31 augustus 2008. Voor de periode 1 september t/m 31 december 2008 ontbreken de financiële middelen voor het subsidiëren van het kunsteducatie. Wij stellen voor om het benodigde bedrag van € 26.667,- mee te nemen bij de voorjaarsnota 2008. Voor het jaar 2009 en de jaren daarna wordt voorgesteld om het budget te verhogen met € 30.000,- en hierop de jaarlijkse indexering toe te passen.

Communicatie:

Het besluit van de gemeenteraad zal met de meest betrokken instellingen worden besproken en worden omgezet in concrete afspraken.

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
L.V. Elfers

de secretaris-directeur,
drs. H. Zwart